

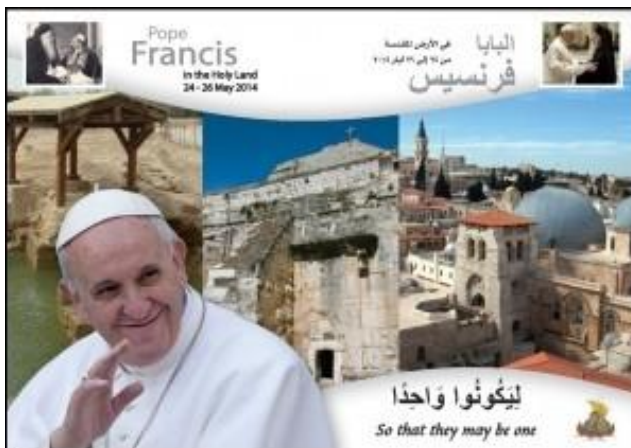
Chýba už len niekoľko dní do začiatku návštevy pápeža Františka vo Svätej zemi. Pri stredajšej generálnej audiencii nás Svätý Otec poprosil, aby sme ho sprevádzali modlitbou počas tejto jeho druhej zahraničnej apoštolskej cesty: „Modlite sa za moju cestu do Svätej zeme. Peter a Ondrej sa opäť stretnú, a to je veľmi pekné! Druhý úmysel na modlitbu je za pokoj v tejto zemi, ktorá tak veľmi trpí.“ Milí priatelia, program a historické súvislosti nadchádzajúcej púte pápeža na sväté miesta nájdete v tomto vydaní nášho týždenníka.

sr. Jaroslava Kochjarová CJ

Blíži sa apoštolská cesta pápeža Františka do Svätej zeme

Už len niekoľko dní nás delí od začiatku druhej zahraničnej cesty pápeža Františka. Uskutoční sa od 24. do 26. mája a zavedie ho ako pútnika do Ammánu, Betlehema a Jeruzalema. Je pripomienkou 50. výročia stretnutia pápeža Pavla VI. a patriarchu Atenagora v Jeruzaleme. **Program návštevy** má tak výrazne ekumenický charakter.

Vrcholným momentom návštevy bude spoločná ekumenická modlitba pri Božom hrobe v nedeľu 25. mája popoludní. Ešte pred ňou sa uskutoční stretnutie pápeža Františka a konštantínopolského ekumenického patriarchu Bartolomeja I. v sídle Apoštolskej delegatúry v Jeruzaleme. Ako povedal páter Federico Lombardi, riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice, „stretnutie bude súkromným, ale historicky veľmi dôležitým, pretože sa udeje na rovnakom mieste a v rovnakej miestnosti, v ktorej sa pred 50 rokmi stretli Pavol VI. a Atenagoras. Tam aj podpíšu spoločné prehlásenie. Potom obaja prejdú k Božiemu hrobu na ekumenickú pobožnosť, čo je najdôležitejší okamih celej cesty.“ Bude to vôbec prvýkrát v histórii, čo s budú v Bazilike Božieho hrobu

spoločne modliť katolíci, arméni a pravoslávni, povedal páter Lombardi počas brífingu. Informoval aj o ďalších novinkách cesty, o.i. o tom, že na želanie pápeža bude tentoraz pápežský sprievod rozšírený dokonca o zástupcov iných náboženstiev.

František navštívi Svätú zem ako štvrtý pápež v poradí. Na sväté miesta doteraz vkročila noha troch pápežov. Za dvetisíc rokov kresťanstva sa po prvý krát rímsky pápež vydal na apoštolskú cestu do Svätej zeme až v roku 1964. Bol to Pavol VI. a táto jeho cesta bola vôbec historicky prvou pápežskou zahraničnou cestou. Od tej doby pápeži absolvovali spolu 138 medzinárodných apoštolských ciest. Pavol VI. deväť, Ján Pavol II. stoštyri, Benedikt VI. dvadsaťštyri a František zatiaľ jednu, do Brazílie.

Aký program čaká pápeža Františka vo Svätej zemi? Jeho druhá zahraničná cesta bude bohatá na stretnutia a slávenia, hoci bude len trojdňová, ako bola aj cesta Pavla VI. v januári 1964. Svätý Otec prednesie počas nej 13 príhovorov. Prvou zastávkou, v sobotu po prilete, bude mesto Ammán. Tu bude o.i. sláviť svätú omšu a stretne sa s utečencami a telesne znevýhodnenými. V nedeľu ráno odletí do Palestíny, kde bude o 11.00 sláviť svätú omšu na Námestí jasličiek v Betleheme. Popoludní sa vrtuľníkom presunie do Jeruzalema na spomínané ekumenické aktivity. Pondelkový program zahŕňa stretnutia s islamským a židovským svetom, ale aj s kňazmi a rehoľníkmi na Olivovej hore. „Pápež zasadí na tomto mieste malý olivovník blízko toho, ktorý tu zasadil pred 50 rokmi pápež Pavol VI. A posledným dôležitým podujatím tejto cesty bude votívna svätá omša k Duchu Svätému vo Večeradle s ordinármi Svätej zeme a pápežským sprievodom“ – uviedol P. Lombardi počas Tlačovej konferencie pred apoštolskou cestou, na margo ktorej tiež dodal, že „niet dôvodu pochybovať, že cesta prebehne v pokojnej atmosfére“.

Nedeľný poludňajší príhovor: Konflikty sa v Cirkvi riešia dialógom a modlitbou

V nedeľu 18. mája napoludnie bolo Námestie sv. Petra doslova nabité. Podľa oficiálneho odhadu okolo 50-tisíc veriacich sa prišlo pomodliť *Regina Coeli* spolu so Svätým Otcom a vypočuť si jeho príhovor. Pápež František sa objavil v okne Apoštolského paláca so svojim typickým úsmevom.

„Drahí bratia a sestry, dobrý deň! Dnes nám čítanie zo Skutkov apoštolov ukazuje, že aj v prvotnej Cirkvi sa objavili prvé napätia a prvé nezhody. V živote sa konflikty vyskytujú. Problém je v tom, ako sa k nim postavíme. Do tej chvíle bola jednota kresťanskej komunity uľahčovaná príslušnosťou k jedinému národu a kultúre, tej židovskej. No keď sa kresťanstvo, ktoré je podľa Ježišovej vôle určené všetkým národom, otvára gréckemu kultúrnemu prostrediu, stráca túto homogénnosť a povstávajú prvé ťažkosti. V tej chvíli sa začína medzi ľuďmi vtierať nespokojnosť, ponosovanie, kolujú reči o protekciách a nerovnom zaobchádzaní. Všetko toto sa stáva v našich farnostiach... Pomoc spoločenstva znevýhodneným osobám – vdovám, sirotám a chudobným ako takým – sa zdá byť prednostnejšie poskytovaná kresťanom zo židovstva, než ostatným.“

VIAC

Generálna audiencia: Dar poznania nás učí chrániť prírodu ako Boží dar

Účasť veriacich na audiencii v stredu 21. mája presiahla 70-tisíc. Svätý Otec sa v katechéze zameril na piaty zo siedmich darov Ducha Svätého, na dar poznania. V závere vyzval k solidarite obyvateľmi na Balkáne a s katolíkmi v Číne.

Zo Slovenska boli na námestí prítomné skupiny z farností Lipany, Tulčík, mládežnícky spevokol z Blumentálskej farnosti v Bratislave, veriaci z Plaveckého Štvrtka, Rajeckej Lesnej i ďalších miest. Ako pápež František povedal v **katechéze**, dar poznania sa neobmedzuje na ľudské poznanie: „Je to osobitný dar, ktorý nás prostredníctvom stvorenia privádza k vnímaniu Božej veľkosti a lásky a jeho hlbokého vzťahu s každým stvorením.“ Krása prírody a obdivuhodnosť vesmíru nás pozývajú objaviť, že toto všetko rozpráva o Bohu a jeho láske. Z prvej kapitoly knihy Genezis pápež František poukázal na hodnotu každého stvorenia, ktoré je v Božích očiach dobré a krásne. Ako poznamenal, vrcholom stvorenia nie sú anjeli, ale človek: muž a žena. Odpoveďou kresťana na všetky tieto dary je podľa vzoru sv. Františka z Assisi radostné svedectvo o Bohu. Boží dar poznania nám podľa slov Svätého Otca pomáha neupadnúť do pomýlených postojov, medzi ktoré patrí aj bezohľadné privlastňovanie si prírody, namiesto jej múdreho spravovania s úctou a vďačnosťou. **VIAC**

Oslavy 50. výročia Pápežskej rady pre medzináboženský dialóg

Medzináboženský dialóg neznamená „relativizovať kresťanskú vieru“ – zdôraznil Svätý Otec v poslanstve adresovanom kardinálovi Jean-Louis Tauranovi, predsedovi Pápežskej rady pre medzináboženský dialóg, pri príležitosti jej 50. výročia.

Pápež v ňom pripomína, že Cirkev bude mať stále záväzok viesť dialóg s tými, ktorí patria do rôznych náboženských tradícií. S týmto cieľom bol „Sekretariát pre nekresťanov“ zriadený: venovať pozornosť ľuďom mimo kresťanského náboženstva, na ktorých sa vzťahujú Pánove slová: «Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince, aj tie musím priviesť...» (porov. Jn 10, 16). Ako píše pápež František v poslanstve, „zriadenie Sekretariátu pre nekresťanov apoštolským listom *Progrediente Concilio* z 19. mája 1964 predstavovalo jedno z dôležitých rozhodnutí, ktoré vďaka starostlivému zvažovaniu Boží služobník Pavol VI. urobil počas Druhého vatikánskeho koncilu.“ Pápež František pripomína, že v koncilovom období, vyznačujúcom sa veľkou otvorenosťou, „sa Cirkev cítila byť oživovaná úprimnou túžbou po stretnutí a dialógu s ľuďmi.“ **VIAC**

Svätý Otec povzbudil talianskych biskupov k službe jednoty

Svätý Otec na otvorení 66. generálneho zhromaždenia Talianskej biskupskej konferencie (CEI) povzbudil biskupov, aby kládli dôraz na vzájomnú jednotu. Pripomenul tak odkaz ct. pápeža Pavla VI., ktorý bude blahorečený už v októbri.

Otvorenie generálneho zhromaždenia CEI sa konalo 19. mája vo večerných hodinách v Synodálnej aule vo Vatikáne. Stretnutie prenášala vatikánska televízia CTV v priamom prenose. Po privítacích slovách predsedu CEI kardinála Angela Bagnasca Svätý Otec v rozsiahlom programovom príhovore predstrel charakteristiky služby biskupa v súčasnom turbulentnom svete. Okrem osobnej spirituality pastierov Cirkvi zdôraznil aj koncilovú víziu Pavla VI., ktorá kladie na prvé miesto vzájomnú jednotu

biskupov a budovanie Cirkvi ako spoločenstva. Ako povedal, otvorenosť pre vnímanie reality a reagovanie na potreby ľudí v perspektíve Božieho kráľovstva sa má prejavovať výrečnými gestami. Za konkrétne pastoračné priority označil rodiny, nezamestnaných a migrantov. VIAC

Pápež ocenil sociálnu angažovanosť mexických biskupov

Žiť vieru v celej jej šírke a bez komplexov, s cieľom zlepšiť sociálny kontext, poznačený mnohým násilím – na toto poukázal Svätý Otec v príhovore, odovzdanom biskupom Mexika, 19. mája v rámci ich návštevy *Ad limina apostolorum*.

„Viem o vašom úsilí pomôcť núdznym, ktorí nemajú prostriedky, nezamestnaní, ktorí pracujú v neľudských podmienkach, nemajú prístup k sociálnym službám, prisťahovalcom v hľadaní lepších životných podmienok, viem o vašom záujme o obeť obchodovania s ľuďmi a o najzraniteľnejšie sociálne skupiny, ako aj o angažovaní sa za ľudské práva a integrálny rozvoj človeka“ – píše latinskoamerický pápež mexickým biskupom. V spontánnom príhovore pozdravil a povzbudil 112 členov Konferencie biskupov Mexika. VIAC

Svätý Otec v príhovore novým veľvyslancom pri Svätej stolici

Zabezpečenie mierového vývoja a spravodlivosti v ľudskej rodine je konečným cieľom diplomacie, pripomenul pápež František veľvyslancom Švajčiarska, Libérie, Etiópie, Sudánu, Jamajky, Juhoafrickej republiky a Indie pri príležitosti prezentácie ich poverovacích listín.

Ako ďalej poznamenal, mier sa nedosahuje raz a navždy, ale vyžaduje si od nás, aby sme sa oň znovu a znovu usilovali, v každej generácii, a to riešením problémov, ktoré prináša každá epocha. Svätý Otec počas tejto audiencie vo štvrtok 15. mája pomenoval konkrétne výzvy, ktoré vyplývajú z takto vytýčeného cieľa: *„Pri pohľade na výzvy, ktoré je potrebné v našej dobe naliehavo riešiť pre budovanie pokojnejšieho sveta, by som chcel upozorniť na dve: obchodovanie so zbraňami a nútenú migráciu. Všetci hovoria o mieri, všetci tvrdia, že ho chcú, ale žiaľ šírenie zbraní všetkého druhu vedie opačným smerom.“* VIAC

Pápež povzbudil chorých slovami: Láska všetko mení

Aula Pavla VI. sa v sobotu 17. mája opäť zaplnila pútnikmi, ktorých Svätý Otec František prišiel osobne pozdraviť. Išlo o 5-tisíc členov asociácie „Tichí pracovníci kríža“, dobrovoľníkov z centier, ktoré pomáhajú trpiacim. Prítomných bolo aj 350 zdravotne znevýhodnených osôb na vozíčkoch.

Pápež František v príhovore pripomenul sté výročie narodenia zakladateľa asociácie „Tichí pracovníci kríža“, blahoslaveného Luigiho Novareseho, kňaza, ktorý miloval kríž a Krista, a ktorý bol horlivým apoštolom chorých a trpiacich. Ako povedal, citlivým na ľudskú bolesť ho urobila osobná skúsenosť utrpenia. Preto založil „Centrum dobrovoľníkov utrpenia“, ktoré dodnes pokračuje v jeho diele. Svätý Otec v tejto súvislosti citoval Ježišove slová «Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení» (Mt 5,4). Ako povedal, v tomto prorockom slove má Ježiš na mysli skúsenosť ľudí s ťažkými okolnosťami života tu na zemi, ktoré nechýbajú nikomu. VIAC

Kráľ Bahrajnu navštívil Vatikán

Dňa 19. mája prijal Svätý Otec František na audiencii vo Vatikáne kráľa Bahrajnu Hamada bin Isa Al Khalifu. Počas srdečných rokovaní sa zaoberali niektorými témami spoločného záujmu, so zvláštnym dôrazom na záväzok podporovať pokoj a stabilitu na Blízkom východe. Hovorili o význame dialógu pre mierové spolužitie medzi všetkými zložkami spoločnosti. V závere stretnutia sa pozastavili aj pri pozitívnom prínose kresťanskej menšiny v prospech krajiny a vyjadrili uznanie za osobný záujem kráľa Al Khalifu o potreby miestnej katolíckej komunity v tomto ostrovnom štáte Perzského zálivu.

Pápež František sa stretol s poľským premiérom

Nedávne svätorečenie Jána Pavla II., jeho význam pre poľský národ, a Svetové dni mládeže v Krakove boli v centre stretnutia pápeža Františka s poľským premiérom Donaldom Tuskom v piatok 19. mája. Počas rozhovorov, ktoré prebiehali v srdečnej atmosfére, premiér Tusk vyjadril radosť, že Svätý Otec zavíta pri príležitosti SDM 2016 do Poľska. Následne sa zamerali na sociálno-ekonomický kontext krajiny. Vymenili si tiež názory na medzinárodnú situáciu a v tejto súvislosti vyslovili znepokojenie nad pokračujúcim napätím vo východnej Európe.

Z homílií ranných svätých omší v Dome sv. Marty

Neexistuje kresťan bez Cirkvi, kresťan, ktorý kráča sám, pretože aj Ježiš kráčal cestou spolu so svojím ľudom, povedal pápež František vo štvrtok 15. mája pri svätej omši v Dome sv. Marty. Vysvetlil, že keď apoštoli ohlasovali Ježiša, nezačali od neho, ale dejinami národa. V piatok 16. mája Svätý Otec zdôraznil, že pre poznanie Ježiša nestačí len štúdium, nestačia myšlienky, ale je potrebné modliť sa k nemu srdcom, oslavovať a napodobňovať ho. V pondelok 19. mája pripomenul, že kresťan má mať srdce upevnené v Duchu Svätom, nie srdce preskakujúce z jednej strany na druhú. Zameral na sv. Pavla, ktorý – ako povedal – bol schopný evanjelizovať „non-stop“, pretože jeho srdce čerpalo vytrvalosť a pevnosť z Ducha Svätého. Ako je na tom naše srdce? Téma Ducha Svätého bola venovaná aj homília v utorok 20. mája. Kto prijme do srdca Ducha Svätého, bude mať pokoj, ktorý je pevný a bez konca, povedal pápež.

Biblikum bude mať rektora slovenského pôvodu

Svätý Otec František vymenoval P. Michaela Kolarčíka SJ za rektora Pápežského biblického inštitútu (Biblikum). Do trojročného funkčného obdobia nastúpi 17. septembra. Od roku 1989, keď dosiahol doktorát na Bibliku, je profesorom Teologickej fakulty na Regis College v rámci Torontskej univerzity. Ako hosťujúci profesor vyučoval aj na teologických fakultách Spoločnosti Ježišovej v Bratislave a Nairobi. VIAC

Slávnosti v Nepomucéne predsedal kardinál Jozef Tomko

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov kardinál Jozef Tomko predsedal 16. mája na sviatok svätého mučeníka Jána Nepomuckého eucharistickej slávnosti v Pápežskom kolégiu Nepomucénium.

Kolégium na sviatok svojho patróna každoročne organizuje slávnosť za účasti predstaviteľov Veľvyslanectva Českej republiky pri Svätej stolici. Recepčia po svätej omši je zároveň českým krajanickým stretnutím v Ríme, pri ktorom už tradične nechýbajú ani Slováci. V období pred vybudovaním Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda slúžilo Pápežské kolégium sv. Jána Nepomuckého pre českých aj slovenských seminaristov a kňazov na vyšších štúdiách. VIAC

Ľubomír Majtán – duchovný správca SKM v Ríme – o Sviatku národov

Minútou uctenia si kríža z Lampedusy bol v nedeľu 18. mája ráno o 9.00 otvorený 23. ročník podujatia „Festa dei popoli“ – Sviatok národov. Ide o kultúrno-duchovné podujatie s dlhou tradíciou, venované viac ako sto etnickým komunitám žijúcim v Ríme.

Križ na počesť migrantov, ktorí zomreli pri brehoch ostrova Lampedusa, vyrobený z vrakov lodí, hovorí o emigrácii vo svetle slov pápeža Františka: „Globalizácia ľahostajnosti vytvára kultúru odpadu, ktorá produkuje obchodovanie s ľuďmi“ a kladie nám otázku „Kde je tvoj brat?“. Križ z Lampedusy sa dnes uchováva v múzeu „Nových mučeníkov 20. a 21. storočia“, založenom v roku 1999 sv. pápežom Jánom Pavlom II. Múzeum sa nachádza v kostole sv. Bartolomeja na Tiberskom ostrove a je zverené Komunitě sv. Egídia. Križ z Lampedusy si uctil aj pápež František, keď mu ho 9. apríla predstavili v rámci generálnej audiencie. Viac o Sviatku národov, o programe a celi podujatia pre Vatikánsky rozhlas povedal o. Ľubomír Majtán, duchovný správca Slovenskej katolíckej misie v Ríme. VIAC

Listy z Vatikánu vydáva Slovenská redakcia VR; vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, v rannej repríze o 5.15

RTVS: týždenná 10-minútovka na Rádiu Regina v nedeľu o 5.00, v repríze o 18.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45, v rannej repríze o 9.20

Počúvanie cez internet: sk.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ